

Ny Valosoa sy hadihady

Aretina mikiky ny firenena

Mila olon-kendry sy manampanahy ary traikefa ny fitsaboana azy

Mipetraka eto amin'ny Firenena hatramin'izao ny fanontaniana raha tena hisy tokoa ny fifidianana ho filoham-pirenena na tsia. Ny toedraharaha iainan'ny olompirenena sy ny politisiana ary fiarahamonim-pirenena dia miteraka ahiahy, satria efa ho roa volana izao no nanondro daty ho amin'ny 9 Novambra 2023 ny Vaomieram-pirenena Mahaleotena misahana ny Fifidianana (CENI), ary efa nankatoavin'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana (HCC) izany kanefa dia tsy mbola namoaka Didim-panjakana ho fampiharana izany ny Fahefana Mpanatanteraka. Toa manamarina ny filazana fa tsy ampy efa zato miliara ariary ny vola ho enti-manatanteraka izany kanefa tsy mbola misy manana finiavana handrotsaka vola ao amin'ilay « Basket Fond » ireo mpiara-miombon'antoka. Manampy trotaka ny fisalasan'ny mpitondra ihany koa ny tsy fahatokisan'ny olompirenena rehetra ny rafitra roa misahana ny fifidianana dia ny CENI sy ny HCC izany an-daniny. An-kilany koa ny fahitan'ny rehetra, fa tsy tomombana ara-dalàna ny fanavaozana ny lisitry ny mpifidy ary tsy azo itokisana ihany koa ny "logiciel" ampiasain'ny CENI. Takian'ny mpanao politika ny fanavaozana ny Lalàm-pifidianana ary izay no anton'ny nandrosoan'ny Fivondronan'ny Fiangonana Kristiana eto Madagasikara (FFKM) ny hanaovana ny Fikao-nandoham-pirenena (Concertation Nationale). Misy ny politisiana tsy mankasitraka ny hanaovana izany, satria hiteraka ny fametrahana tetezamita, ka hisy ny fiaraha-mitantana, fa aleo tonga dia miroso amin'ny fifidianana. Na izany na tsy izany dia tsy takona hafena intsony ny krizy ara-politika sy ara-tsosialy ary ara-toetsaina aterak'ireo toe-draharaha ireo amin'izao fotoana izao. Raha raikitra tokoa ny Fikao-nandoham-pirenena, ka hisy ny fehinkevitra hivoaka amin'izany dia mety mbola hipetraka ilay « tsy miady tsy miady, fa ny kibay an-kelika ihany » araka ny fotopisainan'ny gasy amin'ny ankapobeny. Ny tranga amin'izao fotoana izao mety hiteraka izany dia satria fito volana mialohan'ny daty noferana hanaovana ny fifidianana dia efa manao fampielezan-kevitra, na ankolaka na mivantana ny politisiana, ary lohalaharana amin'izany ny filohan'ny Repoblika Andry Rajoelina, kanefa dia tsy mandray ny andraikiny ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana. Mahazo manao famoriam-bahoaka amin'izay toerana sy fotoana tiany ny mpomba ny fitondrana, kanefa sakanana tsy ma-

hazo na dia mivezivezy ato amin'ny firenena aza ny tsy ao anatin'ny fitondrana. Tsy misy mahafehy izay tokony ho tenenina izay rehetra mikabary imasombahoaka, fa mifampihantsy sy mifanenjika ary mampiseho fifankahalana izay rehetra afaka manao izany. Mizotra mankany amin'ny fahapotohana eo amin'ny lafiny rehetra ny Firenena, ka ahiana ny fifandonana eo amin'ny samy politisiana na ny fahatezeran'ny vahoaka amin'ny mpitondra, noho ny tsy fahafehezan'ireto farany izao fahantrana tsy roa aman-tany izao. Manaporofo ny mety hitrangany izany ny fihantasiahan'ny filohan'ny Repoblika ireo mety ho kandida hifaninana aminy, satria tsy manaiky resy mihitsy izy ary efa tompon-daka an-kilany hono. An-daniny kosa ny fanakianana mafy nataon'ny solombavambahoaka voafidy tany Toliara I ny filohan'ny Repoblika tany amin'ny Faritra Sava, izay nampangainy ho fototry ny olana iainan'ny tantsaha mpamokatra sy ny mpan-draharaha eo amin'ny sehatry ny lavanila. Vao omaly ny omaly no nifandroaka teny amin'ny fitokanana ilay Mozea Rainilaiarivony ny minisitry ny Serasera sy ny Kolontsaina Lalatiana Andriantongarivo Rakotondrafazy sy ny depiote voafidy tao amin'ny Boriboritany faha-5 Naivo Raholdina. Raha zohiana ny tantara dia lonilony efa nisy teo amin'ireto samy IRD ireto ity tranga ity, satria heverina fa anisan'ireo nolazain'ity depiote ity ho tokony ho nesorina ny minisitry ny serasera. Araka izany dia ny ady anatin'ny samy mpitondra no mety hiteraka fifandonana eo amin'ny samy mpomba azy. Diso fanantenana amin'izao mpitondra izao ny vahoaka noho ireo velirano nataon'ny filoha tsy tanteraka, sady tsy mitondra vahaolana matipaika ho entiny miatrika ny fahantrana sy fihinanana ny tsy fihinana iainana amin'izao fotoana izao dia mety hampitraotra ny vahoaka. Raha mbola hisy ny halabato sy ny fanodinkodinana ny safidy amin'ny fifidianana dia azo antoka fa hisy fipoahana ara-tsosialy tsy mbola nisy toy izany eto amin'ity Firenena ity. Mila olon-kendry sy manampanahy ary manana traikefa sy paikady matotra eo amin'ny fitsaboana ny aretina mikiky azy ny Firenena. Mety ho vahaolana ny fifidianana raha tsy hiteraka krizy noho ny antony maro samy hafa, ka mila mandray andraikitra tandrify azy ny tena tia tanindrazana rehetra, noho ny fitsinjovany ny ho avin'ny taranaka ho lavitry ny fahantrana.

Andry Tsiavalona

Printsy Andry Rodrigue Tsy mampandroso ny tsy fanarahan-dalàna

Ny Printsy Andry Rodrigue, « Mandrindra ny fiarahamonina ny fanarahan-dalàna ».

Nivoaka tamin'ny fahanginany ny Olon-kendry itoeran'ny fahalalana ny Printsy Andry Rodrigue, rehefa avy nandalina sy namakafaka lalina ny lasa ary nio-mana ho amin'ny fibanjina hoavy.

Tsy nialasala izy nanambara, fa anisan'ny antony lehibe miteraka izao fahantrana lalina sy mangitsokitsoka mahazo antsika Malagasy izao ny tsy fanarahan-dalàna. Tsy ny Vahoaka ihany no ahitana io tranga tsy fanajana ny lalàna io, hoy ny Printsy Andry Rodrigue, fa eo indrindra koa ireo « Mpitondra fanjakana ». Manjaka, araka izany, ny gaboraraka, ka samy manao izay saim-pantany sy maha diabolana ny saina amam-panahiny ny rehetra, na hita izao aza fa mety hiteraka fahavoazana lalina ho an'ny hafa izany. Vokany, tsy misy firindrana ny asa fampandrosoana ka-saina hatao, noho ny tsy fisian'ny fandiampahalemana, koa tsy mahagaga raha milomano lava anatin'ny fahantrana Ramalagasy. Tsy misy intsony ny fifanampiana, mila ho tsy tazana intsony ihany koa ny fihavanana, fa manjaka loatra ny fitiavan-tena sy voninahitra ary fahefana. Tanteraka tokoa ilay hoe : « Samy mandeha, samy mitady... », nefa mety samy handady ihany koa ny hiafarantsika mianakavy raha mitohy ny tsy fanarahan-dalàna tahaka ny misy ankehitriny. Nomarihan'ny Printsy Andry Rodrigue, fa anisan'ny nampirindra sy nampilamina ny fiarahamonina malagasy tamin'ny andron'ny faha Mpanjaka ny fanajana ny lalàna manan-kery (Heloka 12) tamin'ny andro nanjakan'ny Mpanjaka Andrianampoinimerina. Tsy misy afa maina izay rehetra nandika ny didy aman-dalàna navoakan'ny Mpanjaka tamin'izany, hoy hatrany ny Printsy Andry Rodrigue, koa tsy nahagaga raha nindrira sy nilamina tamin'ny ankapobeny ny fiainam-piaraha-monina ary goavana ireo asa fampandrosoana vita. Nandry fahalemana ihany koa ny fanjakana. Nomarihany fa mila mifaka amin'ny soatoavina, fomban-drazana isam-paritra ny famolavolana ireo lalàna. Maro amin'ireo didy aman-dalàna eto Madagasikara ampaisaina ankehitriny tokoa mantsy no efa mila fanavaozana noho izy ireny efa nilaozan'ny toetrandro, sy tsy mifanaraka akory amin'ny kolontsaina malagasy sy ny fomban-drazana malagasy, mba tsy ho sahirana ny rehetra ho amin'ny fanajana sy fanoomezan-kasina izany lalàna fototra izany. Raha voahaja ny lalampanorenana, ho lavitry ny krizy politika miverimberina tsy mitera-bokatsoa i Gasikara nosy malalantsika ary azo antoka ny fampandrosoana dia hiadana sy ho finaritra tokoa ny Ambanilanitra.

Lalaso Razafindrakoto

FIAFARAN'NY VOLAN'NY RAMADANY

Niarahaba ny mpino silamo tratry ny Eid ny filoha Ravalomanana

Nifarana ny zoma 21 sy ny sabotsy 22 aprily teo, ny volan'ny Ramadany, volan'ny fifehezana ho an'ny mpino silamo manerana izao tontolo izao, anisan'izany ny teto Madagasikara. Noho izay antony izay, niarahaba ny mpino silamo malagasy ny filoha Marc Ravalomanana, filohan'ny rodoben'ny mpanohitra RMDM, sady filoha nasionalin'ny antoko TIM, tratry ny Eid El Fitr. Nambarany fa : "Eid Mubarak, ampifaliana tantetraka no iarahabana ny Mpino Silamo rehetra manerana an'ny Madagasikara sy izao tontolo izao, nahavita ny fifehezana nandritra iny volana Ramadany iny. Mirary soa anareo ny Tenako," hoy izy.

Niaina

Ny filoha Marc Ravalomanana.

TONONKALO

Adin'ny veta sy ny vazimba

Ireny ve no hoe voafidy, ireny ve no notendrena?
Miaiky tongotra aman-tanana ny olo-manam-pahendrena!
Tsy ny mpiady an-kavoriana toy ireny no ilaina.
O ry veta o! ry vazimba! mba meteza ho tonga saina !

Any an-takona sasana irony lamba feno loto.
Aza imasonay vahoaka no atao ny loham-boto.
Any an-takona no esory ireo karazana tsikoko,
Fa dia tena afa-baraka ianareo "mitovy loko" !

Ireny ve no mba minisitry, ireny ve no solombava?
Tsy mba ny olona milamina fa ny tena mpiady lava!
Izao no sarin'ny mpitondra efa tena miady an-trano.
Tena tsy arira intsony na koa hoe anganongano!

Ianao ry veta mba mahaiza mampivondrona ny hery,
F'aza tia maningantsingana sy manandra-tena irery.
Ary ianao koa ry vazimba aza maika ny hisafoaka.
Tsy olon-tsootra anie ianao fa solombavan'ny vahoaka!

TSIMIMALO (19-04-23)

PRIERE AU SACRE CŒUR

Que le Sacré Cœur de Jésus soit loué, adoré et glorifié à travers le monde pour des siècles et des siècles, Amen.

Dites cette prière 6 fois/ jour pendant 9 jours et vos prières seront exaucées même si cela semble impossible. N'oubliez pas de remercier le Sacré Cœur avec promesse de publication quand la faveur sera obtenue.
Remerciements au Sacré Cœur pour faveurs obtenues.

Ando R.